

TIMOTEORE

Pablo puarí jóaripū

Âñuduticorigue

¹⁻² Timoteo, yuu Pablo muaré âñudutia. Yua Cõamacã booró Jesucristoyere wededutigü beserigü, cäü ticocorigü niiä. Teero biiri ateré cäü “tiigüda” jíriguere yuu wederi booquí: “Cõamacã Jesucristomena niiräré catiré petihére ticoqui”. Timoteo, yuu muaré mañä; muu yuu macã tiiróbiro niiä.

Cõamacã marí Pacü, teero biiri Jesucristo marí Ópu muaré âñuré ticoaro; bóaneõ iñaárõ; âñurõ niirecatiri tiiáro.

Jesucristoye quetire padeó, buerucuya

³ Yua ñecüsämäa Cõamacärë padeorírobirora yaucäâ âñurõ yeeripünacatiremena padeóa. Ñamirõ, búrecori yuu sãrécorõ muaré wãcüä. Muuré wãcügü, Cõamacärë usenire ticoa. ⁴ Yua wáari bareco muu utiriguere wãcúrucua. Teero tiigü, yuu bayiró usenigüda jíigü, muaré bayiró ñadugaga.

⁵ Muu jíditoro manirõ Jesucristore padeorére yuu wãcüä. Muu ñecõ Loida, teero biiri muu paco Eunice padeosuguéwa. Yua masijää: Muucä teerora padeonanásegü tiicú.

⁶ Teero tiigü, ateré muaré wãcürí tiiia: Too ságueropü yuu muaré ñaapeóri, Cõamacã muaré “biiro tiigüda niigüdaqui” jírigü niiwí. Tee masiré ticoloré tiirucújäña. ⁷ Cõamacã marirë Espíritu Santore ticogü, cuiro manirõ niiärõ

jī̄gā ticolorigā niiwī. Teero cuirono tiigá, Espíritu Santo marīrē tutuari tiiqui; cāmerī maīrī tiiqui; āñurō tiirére besemasīrī tiiqui. ⁸ Teero tiigá, marī Ōpūye quetire wedegā, boborijāña. Yūa teeré wederé wapa peresuwiipā duigúcārē bobosārijāña. Biirope wācūña: “Tee queti wederé wapa yūucā ñañarō netōpacá, Cōāmacā tutuare ticolorémena nūcājāgāda”, jī̄ wācūña. ⁹ Cōāmacā marīrē netōnériga niiwī. Marī cūyara āñurā niirī boogá, beserigā niiwī. Marī āñuré tiirí īñagā mee beserigā niiwī. Cūyape marīrē āñurō tiigáda jī̄gā, beserigā niiwī. Biiro biia: Atibáreco tiiadari suguero, Cōāmacā marīrē āñurō tiigáda jī̄gā, Jesucristo marīrē netōnēādarere wācūrigā niiwī. ¹⁰ Atitó marīrē āñurō tiirére ēñogá, Jesucristo marīrē netōnégūrē ticodiocorigā niiwī. Jesús marī dianetōborirare netōnériga niiwī. Marī cūy netōnérē quetire padeorá “catiré petihére cuaoa” jī̄masiā.

¹¹ Cōāmacā tee netōnérē quetire yūare wededutirigā niiwī. Tee quetire yūare buedutirigā niiwī. Cūyere wededutigā yūare beserigā niiwī. ¹² Tee quetire wederé wapa yūa bayirō ñañarō netōā. Teero ñañarō netōpacá, boboría. Yūare tee queti wededutirigāre masiā. Teero tiigá, ateré jī̄ñā yūaja: “Cūy yūare cūñriguere coteyapacutigādaqui, téé cūy pataatigāpā”.

¹³ Yūa mūarē diamacá bueriguere bueya. Jesucristore padeorémena, cāmerī maīrémena bueya. ¹⁴ Āpērā tee quetire wasorí jī̄gā, Espíritu Santo marīpūre niigá tiiápuremena Cōāmacā mūarē wededutigā cūñriguere diamacá bueya.

15 Muu masitoacu: Niipetira Jesucristore padeorá Asia macārā yuure cōāwapetijōāwā. Cūāmena niiriracā Figelo, teero biiri Hermógenes teerora ti-iwá. **16** Onesíforo doca teero tiiríwi. Cōāmacā cūārē, cūāya wii macārārē bōaneō īñārō. Sícārī mee Onesíforo yuure wācūtutuari tiiwí. Yuu peresuwiipu niipacari, yuure bobosāriwi. **17** Bobosārōno tiigá, Romapu jeagu, yuure āmaārigu niiwī, tée buagápu. **18** Marī Ópu basocáre wapa tiiádari bareco jeari, Onesíforore bōaneō īñārō. Cūā Éfesopu marīrē tiiápuriguere muu ãñurō masicu.

2

Surara ãñugu tiiróbiro niiña

1 Timoteo yuu macā tiiróbiro niigu, Jesucristo muurē ãñurō tiiqui. Tee ãñurō tiirémena Cōāmacā muurē tutuarere ticoaro. **2** Yuu pau basocá tuocóropu bueriguere muu tuowá. Teeré bue-masírārē muu padeoráre buenetōneña. Muu teero tiirí, cūācā ãpērārē bueadacua.

3 Muu surara ãñugu tiiróbiro niiña; Jesucristo muurē dutigu niiñ. Surara ñañarō netogu nacārōbirora nacāná muucā. **4** Surara cūārē dutigu cūāmena useniārō jīlgu, surara niihērābiro tiiríqui. **5** Teerora sūcā cuturí basocu “biirope wáaya” jīl dutirére tiihégu, wapatáriqui. **6** Teerora wesepá ãñurō padegacā tiiwese maquē ote ducacutirere dúa wapatámasicu. **7** Tee yuu wederére wācūnunusuya. Muu teero tiirí, marī Ópu niipetirere muurē thomasírī tiigádaqui.

⁸ Jesucristore wācūña: Cūñ diarigʉ niipacʉ, masārigʉ niiwī; David pārāmi niinʉnʉsegʉ niiñ. Yʉʉ cūñye queti ãñuré quetire wedegʉ, teeré wedea. ⁹ Tee queti wederé wapa yʉʉ ñañarō netōgá; ñañaré tiigá tiiróbiro peresuwiipʉ niiā. Cõāmacãye quetipeja niipetiropʉ niipetitoaa. Tee quetipe yʉʉ peresuwiipʉ biadüpórighʉ tiiróbiro niriaria. ¹⁰ Teero tiigá, Cõāmacã beserirare ãñurō wāaaro jīñgã, ñañarō netōā. Jesucristo cãärē netōnérī boogá. Teero biiri cãā cãñmena cãñ ãñurō niirōpʉ niirucuri boogá. ¹¹ Ate diamacú jīñré niiā: Marĩ Jesucristomena diarirabiro niirã, cãñmena catiré petihére c̄eoádacu.

¹² Marĩ ñañarō netōrére nucājārã, cãñ Õpʉ niirōpʉ cãñmena dutirá niiādacu. “Cãñrē masíriga” jīñrī, cãñcā “masíria” jīñgãdaqui. ¹³ Marĩ cãñrē ãñurō padeoriatã, cãñape niipetire “biiro tiigúda” jīñriguere diamacú tiirucúqui. Cãñ sīcārī jīñditomasíriqui.

Cõāmacãrē ãñurō padecotegʉ

¹⁴ Mʉʉ bueráre teeré wācūrī tiiyá. Teero biiri marĩ Õpʉ t̄uocóropʉre cãñrē “nocõrõrā wedeseya bári niiré wedesere maquērē” jīñña. “Tee wedesere wapamaniā; mʉärē t̄uoráre ñañorã tiia”, jīñña. ¹⁵ Mʉape Cõāmacã mʉurē “ãñurō tii” jīñrī t̄uodugágʉ, mʉʉ jeatuarto niirucujāñā. Cãñyere diamacú wedeya. Teeré tiigá, boborícu. ¹⁶ Atibáreco maquē wedeserere bári niirére t̄uorijāñā. Teeré wedesera jõõpemena nemorō ñañarã wáacua. ¹⁷ Cãā wedesere cãmi marĩye õpʉñrīpʉ sesajõärō tiiróbiro ãpērārē pēnipéawacu.

Himeneo, Fileto wāmecatira cūā buerémena tee bóare tiiróbiro basocáre ñañoáyira. ¹⁸ Diamacú maquérē wederiayira; meréäpe wedeayira. “Diarira masátoarira niiwā”, jīí wedeayira. Cūā teero wederémena āpērāpē “¿ñsäpeja deero padeoádariye?” jīí wācūáyira. ¹⁹ Cōāmacū wedesere cūřigue doca tutuari wii weenuecōrigue tiiróbiro niiā. Cūū wedesere wasoría. Biiro niiā: “Marī Õpā cārē diamacú padeoráre masíqui”;* teero biiri “niipetira Jesucristo yuu Õpā niií” jīírā ñañaré tiirére duujäärō”, jīí jóatunoā.

²⁰ Ate queorére wedeguda: Sīcū pee apeyé c̄uogáya wiip̄ure pee niicu. Oromena tiirígue, platamena tiirígue niicu. Teero biiri apeyé yucáména tiirígue, diiména weerigue niicu. Íñarā jeará jeari, ãñurére péocua. Apebárecorire bári niiré péocua. ²¹ Marī ate tiiróbiro ñañarére tiihéra, ãñuré dích péore tiiróbiro niiādacu. Marī Õp̄ayaara peti niiādacu. Cāa niipetire ãñurō tiidutírere diamacú tiiádacu.

²² Teero tiigá, m̄uu mamarā bayiró ugaripéarenorē tiiríjāña. Biirope tiiyá: Ññurére tiirucújāña; Cōāmacärē padeoyá; cāmerī maññá; ãñurō niirecūtiya. Ñañaré tiihéramena Cōāmacärē sārāmena niiñā. ²³ Cāmerītutidugara wedeseāmajärere jīíapurijāña. M̄uu masícu: M̄uu cāámena teero wedeseri, cāmerītutire wáaadacu. ²⁴ Marī Õp̄ärē padecoteḡno cāmerītutirijärō booa. Biirope booa: Niipetiramena ãñurō niirō booa; ãñurō buemasírō booa; basocá noo booró tiiāmajärere teero t̄gueñajärō booa; ²⁵ meréä

* ^{2:19} Números 16.5.

wācūrārē cúaro manirō “biirope niiā” jī̄ wedero booa. Cōāmacū cūārē cūā ñañaré tiirére wācūpati, wasorí tiibóqui; cūā waso, diamacū maquērē masīādacua. ²⁶ Teeré masīrā, cāniwācārābiro niiādacua. “Wātīrē dutigá marīrē peresu niirābiro cāomírigū niiwī, cāū boorére tiiádarare”, jī̄ masīrā, cāū dutirére tiidújāādacua.

3

Atibáreco petiádari s̄uguero wáaadare

¹ Muu ateré tuomasīña: Atibáreco petiádari s̄uguero pee ñañaré wáari, wisio niiādacu Jesuré padeoráre. Biiro wáaadacu: ² Basocá cūāye maquē dícure booádacua; niyerure mañādacua; “biiro biiráno niiā ūsājā” jī̄ wācūādacua; “āpērā nemorō niinetōnucāā” jī̄ wācūādacua; ñañarō jī̄ādacua; cūā pacusūmuārē netōnucājāādacua; āpērā cūārē āñurō tiipacári, “múā ūsārē āñurō tiiawū” jī̄riadacua; Cōāmacārē quioníremena ñiñariadacua; ³ cūāya wederare mañriadacua; bóaneō ñiñaridojāādacua; queti jī̄āmajārā niiādacua; cūā booró ñañaré tiidugárere tiiádacua; āpērārē ñañarō netōrī tiiádacua; āñurére booríadacua; ⁴ cūā menamacārā niimirirare ñañarō tiiádacua; “deero wáaadari” jī̄ wācūhērā, noo booró tiiāmajāādacua; “āpērā nemorō upatí macārā niiā” jī̄ wācūādacua; Cōāmacāpere wācūrōno tiirá, usenire dícure wācūādacua; ⁵ Jesuré padeorá tiiróbiro baupacára, Cōāmacū cāū tutuaremema cūārē wasorí boorícu. Cūānomena bapacutiāmarijāñā.

6 Céã menamacárāno biiro tiicúa: Basocáre ñañarā jea, wedesemeniremena céãye wiseripu sãawacua. Toopá numiã wãcütutuherare tiidítocua. Céã numiã pee ñañaré tiiré wapa cazorá nijírã, céã ñañaré tiiré dícure wãcúcua. Teero tiirá, jílditora “máärë ãñurõ bue, ttiápuada” jírrí, useniremena tñocúa. **7** Céã pee tñopacára, diamacú maquérë tñomasíridojácu. **8** Céãrë jílditora, Janes, Jambres tiirírobiro niicua. Céã Moisére netõnucáyira.* Tee tiiróbiro jílditorape diamacú maquérë cãmotácua. Ñañarõ wãcúriporira niicua; diamacú padeomasíricua. **9** Céã teero tiipacára, yoari jílditomasíriadacua. Máata niipetira céã wedeseri tñorá “jílditorepira niiýya” jíldacua. Teero wáayiro Janes, Jambremena.

Pablo Timoteore dutiturigue

10 Muapeja yuu buerére, yuu tiirécuatirere, yuu tiidugárere muu tñonhnúsea. Yuu Cõamacárë padeorére, cúaherere, cãmerí maírére, merëä wáari wãcütutarere muu masiã. **11** Basocá yuuare ñañarõ tiirí, yuu ñañarõ netõrére masiã. Antioquíapu, Iconiopu, Listrapu yuuare wáariguere, yuu ñañarõ netõriguere muu masiã. Yuu ñañarõ netõpacári, teero wáarecõrõ marí Õpü yuuare netõrõ tiiwí. **12** Ate diamacárã niiã: Niipetira Jesucristore padeorá Cõamacú booré tiidugárare ñañarõ tiinóãdacua. **13** Ñañarã, jílditori basoca ñañanemorõ tiiadacua. Ápérarë jílditorobirora céãcã jílditonoadacua.

14 Muapeja muurë bueriguere, muu “diamacárã niiã” jíriguere padeorucújãña. Muurë bueri-

* **3:8** Éxodo 7.9-13.

rare muu ãñurõ masiã. ¹⁵ Muu w Cõãmacye queti jõaripp maquére masiñcaw. Teeré buegu, ateré masiñw: Jesucristore padeorémena netõnénõoã. ¹⁶ Cõãmacu cãye queti jõaripp maquére jõarira cã masiñre ticorémena jõarira ni-iwa. Teero tiiró, tiipp maque maríre buea; marí ñañaré tiirére masiñr tia; marí ñañaré tiirére quénodutia; marí ãñurõ tiiádarere buea. ¹⁷ Cõãmacu tiipr cãñrigu niiwi, cãäre padeonunáserare ni-ipetire ãñurére tiaro j*ñ*igu.

4

¹ Jesucristo marí Õpu putuaatigudaqui. Cã atigu, catiráre, diarirare wapa tiigudaqui. Marí Õpu niijg, dutigudaqui. Teero tiigu, cã ñiacoropu, teero biiri Cõãmacu ñiacoropu muure ateré tiidutia:
² Cõãmacye quetire wedeya. Muu noo wáaro basocá tuodugárarare, teero biiri tuodugáheracáre j*ñ*nemoña. Cãäre diamacu wacur tiiya; cã ñañaré tiirí, ãñurõmena wedeya; “biirope niirecutiya” j*ñ*wedeya. Teeré buegu, cúaro manirõ wedeya.
³ Too síropure basocá ãñuré buerére booríadacua. Cãäre bueadarare ãmaãädacua. Cã booré dícure tiidugári, cãäre buerápe cã tuousénire dícure wedeadacua. ⁴ Cã diamacu maquére tuoríadacua. Niipetire j*ñ*amajurepere tuorá wáaadacua. ⁵ Muupeja muu tiirére ãñurõ wacu, nijñna. Muure ñañarõ tiirí, teeré nucãñna. Ññuré quetire wedeya. Muure paderé cãñriguere peotíjñna.

⁶ Yuu catinemoritu niiga. “Yuure sñuñdaro péerogu dusacu”, j*ñ* tugeñua. ⁷ Cuturí basocu cutujeágudu tiiróbiro yuure paderé cãñriguere

yaponóga tiaa. Niitupopu catusjeágua tiiróbiro yuu paderére peotítoaa. Yuu sicato padeoríguere padeoyapáctitoaa. ⁸ Mecatígárē yuu ãñurō tiirígue wapa ticonoãdare amusésepú niitoacu. Marí Ópú wapa tiigú niíi. Cúrra cúa basocáre wapa tiiadari bárecopu yuure tee ãñurére ticogadaqui. Yuu dícure ticoriqui; niipetira cúrrē padeoráre cúa putuaatiadarere yuerácárē ticogadaqui.

Pablo cúa maquérē wederigue

⁹ Máatasãñurō yuure iñagú atiya. ¹⁰ Demas atibáreco maquérē mañnetónucáqui. Teero tiigú, Tesalónicapu yuure cōajóawí. Crescente Galaciapu wáawi. Tito Dalmaciapu wáawi. ¹¹ Lucas dícu yuumena niíi. Marcore ãmaañña; muumena atiaro. Cúa yuure ãñurō tiiápumasñ. ¹² Yuu Tíquicore Éfesopu ticocowu. ¹³ Muu atigh, yáaro sutiró asibusúro sotoá macárörē néeatiya. Too Troas macá Carpoya wiipu cüñwá. Teero biiri yée paperatúnurírē néeatiya. Wáicura caserimena jóarigue, yée caserire bayiró boogá.

¹⁴ Alejandro cōmeména apeyenó tiigú yuure ñañarō tiiwí. Cōámacú marí Ópú cúa tiiríro jeatuaró cúrrē ñañarō tiigadaqui. ¹⁵ Muupeja cúrrē cuiya, yuure teero tiirí jílgú. Cúa marí buerére boorídojáwí.

¹⁶ Queti beserí basoca yuure sâiñánucári báreco sícánopera yuure tiiápura jeariwa. Niipetira yuure cōáwarira niiwá. Cōámacú cúa teero tiiríguere acabóaro. ¹⁷ Cōámacépeja yuure tiiápuwi; yuure tutuare ticowi. Teero tiigú, Jesucristoye quetire wedepetijáwá, niipetira judíoa niihérā thoáro jílgú.

Cõāmacã yuare quioré watoapu niigúrẽ netõnewi.
18 Teero biiri marĩ Õpã niipetire yuare ñañarõ wáadarere netõrĩ tiigúdaqui. Ûmuãsepã cã Õpã niirõpu yuare néewagudaqui. “Añunetõgã nii”, jírucujãada cãurẽ. Teerora niiärõ.

Añudutiyaponorigue

19 Prisca,* Aquila añaärõ. Teero biiri Onesíforoya wii macáracã añaärõ. **20** Erasto Corintopu puthácumuwí. Trófimo diarecutigure Miletopu cãatiwu. **21** Muu máatasãñurõ púuriro suguero atiya. Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, teero biiri niipetira Jesuré padeorá muurẽ añaudutiya.

22 Marĩ Õpã muumena niiärõ. Cõāmacã muã niipetirare añauré ticoaro.

Nocõrõrã jóaa.

* **4:19** Apérã coore Priscila jíyira.

Cõāmacã̄ mecã̄ wedesei New Testament in Tuyuca

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuyuca

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tuyuca

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
a71ca523-cda5-572a-9b0b-61d9ea37d1a8